

MÔI QUAN HỆ CẠNH TRANH

NỘI DUNG 3.4. QUAN HỆ CẠNH TRANH

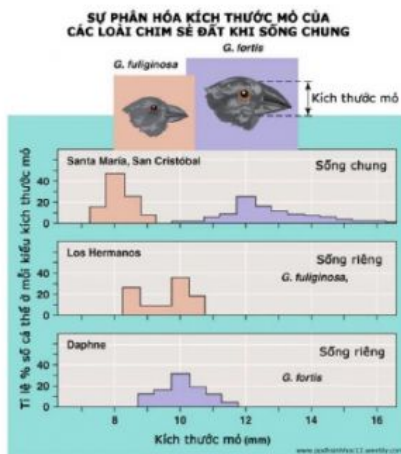
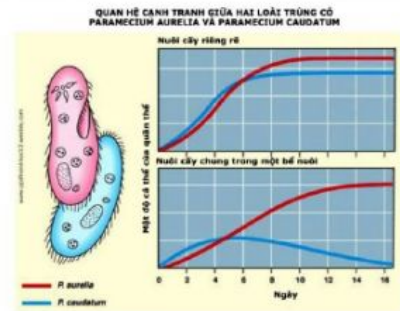
Nhiệm vụ 1. Quan sát và nghiên cứu các ví dụ sau về mối quan hệ cạnh tranh

Nhiệm vụ 2. Thảo luận nhóm, hoàn thành PHT 3.4

VD1: Cạnh tranh giữa thỏ và cừu cùng ăn cỏ, giữa cú và chồn cùng hoạt động ban đêm và bắt chuột làm thức ăn, các loài cỏ dại cạnh tranh với lúa về muối khoáng và chất dinh dưỡng...

VD2: Ban đầu rừng cây bụi nhỏ, sau đó lim phát tán đến, cạnh tranh hết ánh sáng và loại bỏ các cây bụi (giết chết).

VD3: Hai loài trùng cỏ cùng ăn vi sinh vật nhưng phân li về nơi sống: một loài sống ở tầng mặt, một loài sống ở tầng đáy.

VD4. Ba loài chim sẻ ăn hạt cùng phân bố trên một hòn đảo (đảo 1) có kích thước mỏ khác nhau, sử dụng các loại hạt có kích thước khác nhau. Ở 2 đảo khác, mỗi đảo chỉ có một loài thì kích thước mỏ của chúng khác với kích thước mỏ của các cá thể cùng loài trên đảo 1

PHIẾU HỌC TẬP 3.4

1. Học sinh nghiên cứu các ví dụ và quan hệ cạnh tranh giữa các loài trong quần xã, phân tích, thảo luận để trả lời các câu hỏi sau

- Hai loài có thể cạnh tranh để giành nhau về nguồn sống nào?
- Khi hai loài cạnh tranh sẽ mang đến lợi ích hay gây hại cho mỗi loài trong mối quan hệ đó?

2. Hãy sử dụng các cụm từ gợi ý sau để hoàn thành các nhận xét sau đây về mối quan hệ hợp tác giữa các loài trong quần xã

gay gắt	cạnh tranh	ổ sinh thái	loại trừ	phân bố	phân li
---------	------------	-------------	----------	---------	---------

- Những loài cóchồng chéo nhau càng nhiều thì xảy ra cạnh tranh càng

- Sự cạnh tranh mạnh mẽ có thể dẫn tới sự..... ra khỏi khumột trong hai loài tham gia cạnh tranh, quá trình này được gọi là cạnh tranh.....

- Để giảm mức độ, các loài sống trong cùng một khu vực có xu hướngcác(bao gồm không gian sống, nguồn thức ăn và cách khai thác nguồn thức ăn đó).

NỘI DUNG 3.5. QUAN HỆ ỨC CHẾ CẢM NHIỄM

Nhiệm vụ 1. Quan sát và nghiên cứu các ví dụ sau về mối quan hệ ức chế cảm nhiễm

Nhiệm vụ 2. Thảo luận nhóm, hoàn thành PHT 3.5

VD1. Tảo giáp, vi khuẩn lam tiết chất độc gây hại cho các sinh vật thủy sinh.

VD2. Một số cây (tỏi, hành) tiết chất ức chế hoạt động của vi sinh vật xung quanh.

PHIẾU HỌC TẬP 3.5

1. Phân tích mỗi ví dụ và hoàn thành bảng sau về mối quan hệ ức chế - cảm nhiễm giữa các loài trong quần xã

Ví dụ	Các loài sinh vật	Được hưởng lợi	Bị hại	Không ảnh hưởng gì
1	Tảo giáp/ VK lam			
	Sinh vật thủy sinh			
2	Hành/tỏi			
	Sinh vật xung quanh			

2. Hãy sử dụng các cụm từ gợi ý sau để hoàn thành các nhận xét sau đây về mối quan hệ ức chế - cảm nhiễm giữa các loài trong quần xã

chất độc	gây hại	kìm hãm	môi trường	phát triển
----------	---------	---------	------------	------------

- Một loài sống bình thường nhưngcho các loài khác sống xung quanh bằng cách tiết..... vào

- Một số loài thực vật có rễ tiết ra=>..... sự
.....của các loài thực vật xung quanh

NỘI DUNG 3.6. QUAN HỆ SINH VẬT ĂN SINH VẬT

Nhiệm vụ 1. Quan sát và nghiên cứu các ví dụ sau về mối quan hệ sinh vật này ăn sinh vật khác

QUAN HỆ VẬT ĂN THỊT - CON MỒI

Quan hệ giữa sư tử và ngựa vằn

Quan hệ giữa linh miêu và thỏ

Cây nắm ẩm và cây bắt ruồi

Nhiệm vụ 2. Thảo luận nhóm, hoàn thành PHT 3.6

PHIẾU HỌC TẬP 3.6

1. Phân tích mỗi ví dụ và cho biết bản chất của mỗi quan hệ sinh vật này ăn sinh vật khác là gì?

.....

.....

.....

.....

2. Em hãy cho biết có mấy dạng trong mỗi quan hệ sinh vật này ăn sinh vật khác

.....

.....

.....

.....

.....

3. Hãy nêu một số ứng dụng dựa trên hiểu biết về mối quan hệ sinh vật này ăn sinh vật khác

NỘI DUNG 3.7. QUAN HỆ KÍ SINH – VẬT CHỦ

Nhiệm vụ 1. Quan sát và nghiên cứu các ví dụ sau về mối quan hệ kí sinh – vật chủ

Nhiệm vụ 2. Thảo luận nhóm, hoàn thành PHT 3.7

QUAN HỆ KÍ SINH - VẬT CHỦ

Dây tơ hồng sống bám trên thân cây khác

Bọ chét sống kí sinh trên chó, mèo

Dây tơ hồng bám vào hút chất dinh dưỡng từ cây chủ nhưng vẫn có khả năng tự hút nước, muối khoáng và quang hợp

Bọ chét hút máu từ chó/mèo

PHIẾU HỌC TẬP 3.7

1. . Phân tích mỗi ví dụ và hoàn thành bảng sau về mối quan hệ kí sinh – vật chủ giữa các loài trong quần xã

Ví dụ	Các loài sinh vật	Được hưởng lợi	Bị hại	Không ảnh hưởng gì
1	Dây tơ hồng			
	Cây chủ			
2	Bọ chét			
	Chó/mèo			

2. Hãy sử dụng các cụm từ gợi ý sau để hoàn thành các nhận xét sau đây về mối quan hệ kí sinh – vật chủ trong quần xã

dinh dưỡng	tự dưỡng	sống nhờ	hoàn toàn	tự tổng hợp
------------	----------	----------	-----------	-------------

- Một loài trên cơ thể loài khác, lấy chấttừ cơ

thể vật chủ.

- Kí sinh hoàn toàn: không có khả năng....., sống
.....bằng chất dinh dưỡng từ vật chủ.

- Nửa kí sinh: có khả năng, vừa lấy chất dinh dưỡng từ vật chủ, vừa
.....chất hữu cơ của mình.